

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

Podobno kot lani, je tudi letos maj zelo aprilski.

A če so v minulem šolskem letu v redovalnico deževale ocene, pa je tokrat tako z učenci – po dvomesečni karanteni počasi, razred po razred, dežujejo nazaj v razrede in se ob posebnih ukrepih razveseljujejo sošolcev in vsakodnevnega šolskega utripa.

KULTURA

DESETNICA

Nagrado desetnica za najboljše otroško in mladinsko delo v poeziji ali prozi svojim članom, ustvarjalcem v slovenskem jeziku, podeljuje Društvo slovenskih pisateljev od leta 2004. Letošnja žirija, ki ji predseduje Neli Filipič (ob pomoči stanovskih kolegov: Marka Kravosa, Maše Ogrizek, Slavka Pregla in Iva Stropnika), je za desetnico 2020 izbrala deseterico nominirancev: Ding dong zgodbe Jane Bauer, Božiček v ušesu Cvetke Bevc, Tri vrane s platane: o živalih, otrocih in drevesih Jureta Jakoba, Obisk Gaje Kos, Petelinček in osliček ali Petelinček se zaljubi Vesne Radovanovič, Babi nima več telefona ali Golazni iz omare Andreja E. Skubica, Bo res vse v redu? ali Tri čarovnije na noč Cvetke Sokolov, Kraljična onkraj ogledala: pravljličnih devet in ena za nasmeh Bine Štampe Žmavc, Škratovske oči Anje Štefan in Brez imena Janija Virka. Izmed letošnjih nominirancev je bila z desetnico nagrajena Bina Štampe

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

Žmavc, ki je slavila že leta 2007 z delom Živa hiša, leta 2011 pa si je nagrado za knjigo Cesar in roža delila z Milanom Deklevo.

(Vir: <https://www.delo.si/kultura/knjiga/deseterica-za-desetnico-309851.html>)

PREBUDIMO SLOVENIJO 2020

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, RTV Slovenija in Zveza slovenskih godb so vse slovenske glasbenike, godbenike in simpatizerje povabili, da kljub karanteni s prvomajsko budnico 'popihajo' na ljudska srca. Tako so v petek, 1. maja 2020, na Valu 202, programih Radia Slovenija ter programih Televizije Slovenija vrteli godbeno glasbo. Godbeniki so navsezgodaj zjutraj sočasno s svojih oken, balkonov in dvorišč s svojim igranjem ter predvajanjem posnetkov poskrbeli, da se je glasba slišala po okolici. Slovenija se je tako prebudila ob zvokih napevov: Drago Lorbek: Slovenci, Mojmir Sepe, prir. Mitja Dragolič: Zemlja pleše in Vinko Štručl: Zlatorog. Zelo lepa gesta, ki je vsaj nekoliko nadomestila letošnje preštevanje mlajev.

NAJ BRALCI IN ZLATI BRALCI

Čeprav se je covid-19 na vse pretege trudil, da bi nam zmešal štrene, mu to ni uspelo, še več, dal je priložnost pridnim bralcem, ki so še bolj posegali po knjigi. Letos si jih je knjižno nagrado za naj bralca pribralo kar 121, 8 pa je takih, ki so bili vsa osnovnošolska leta zvesti lepi besedi, in sicer Julija Šteharik, Vito Gojkovič, Timotej Koren, Aleksandra Anastasova, Zala Grafenauer, Tonja Unuk, Nuša Ačko in Tine Helbl.

Vsem udeleženiim želimo, da imajo citat Roalda Dahla *'Če želiš priti daleč v življenju, moraš prebrati veliko knjig.'* nenehno v mislih kot življenjsko vodilo, ostalim pa naj bo v razmislek.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

TEKMOVANJA

Zaradi koronavirusa so bila vsa tekmovanja odpovedana in prekinjena, kar je povzročilo nemalo razočaranja predvsem pri devetošolcih, ki se jim je s tem izmuznila kakšna dodatna točka za pridobitev Zoisove štipendije. Nekateri dejavnosti pa so kljub temu potekale, kot npr.

NEMŠKA BRALNA ZNAČKA

Na šolskem bralnem tekmovanju Centra Oxford v znanju nemščine, ki je potekalo izključno preko spleta od decembra 2019 do aprila 2020, je sodelovalo skupno 2405 učencev Slovenije. Iz osnovne šole Fram jih je tekmovalo 23: 4. r: Laura Kavran, Nina Mironov, Ajda Lah, Filip Paunović, Jerneja Šnuderl, Oskar Vedlin, Nuša Žgank, Žiga Žgank; 5. r: Zala Badrov, Bine Gojkovič, Špela Kure, Lina Maltarić; 6. r: Brina Helbl, Zala Ježovnik, Sara Jus, Zala Klavž, Katarina Mlakar, Neja Petrovič, Jaša Šoba, Zoja Štern, Iza Vračko Wutt, Matija Živko, Rok Žura.

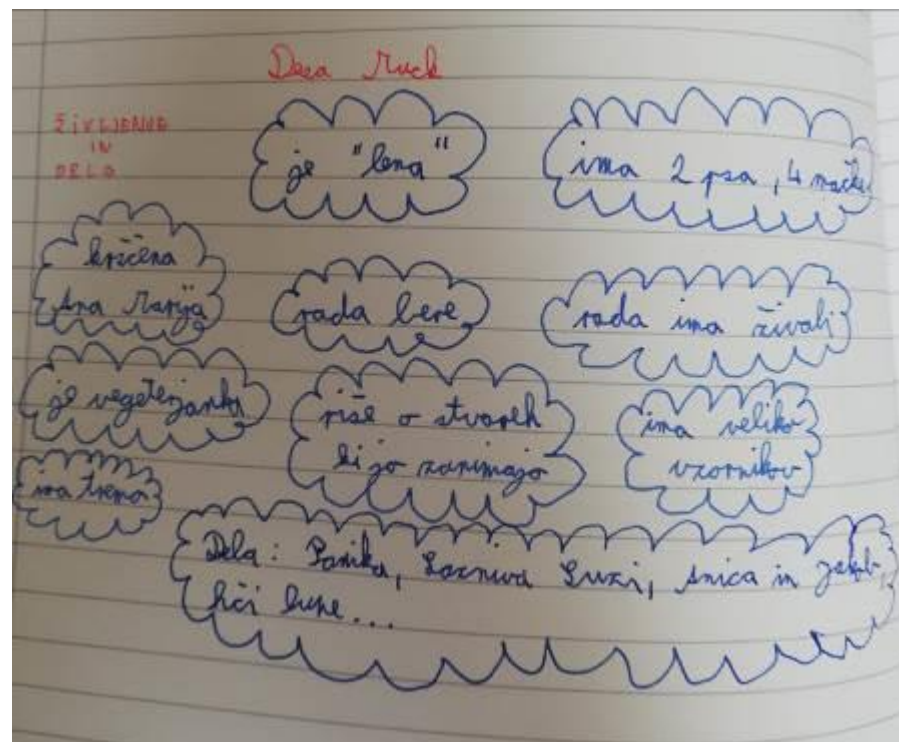
10 jih je osvojilo bronasto priznanje, in sicer: 4. r: Laura Kavran, 5. r: Zala Badrov, 6. r: Brina Helbl, Sara Jus, Zala Klavž, Jaša Šoba, Matija Živko, Neja Petrovič, Zoja Štern in Zala Ježovnik.

Učenci prav tako sodelujejo v žrebu za praktične nagrade, zato držimo pesti še naprej. Vsem tekmovalcem pa, seveda, iskrene čestitke!

DODATNE DEJAVNOSTI

Izredne pandemiološke razmere so iz nas potegnile spretnosti, za katere nismo vedeli, da jih imamo ali smo jim kos. Tudi učenci so se razmeram hitro prilagodili in od doma pokazali veliko mero ustvarjalnosti in resnega pristopa.

Žan Repnik se je pri slovenščini tako domiselno lotil Dese Muck.

Pri nemškem in angleškem jeziku pa je učiteljica Tjaša še posebej izpostavljala marljivost in izvirnost učencev od 4.-6. razreda, ki so jo venomer razveseljevali s svojimi izdelki. Prilagamo pa le delček teh.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

V začetku maja so učenci 6. razredov dobili zanimivo nalogo. Izdelati so morali domači instrument in določiti, ali je tonsko določljiv ali ne. Učenci so nanje tudi zaigrali in se posneli. Nastali so zelo zanimivi instrumenti in posnetki. Žal vseh ne moremo prenesti v Framčka, lahko pa se nekaterim načudite na spodnjih fotografijah.

Njihovi avtorji so: Iza Vračko Wutt, Enej Greif, Gaja Plajh Štrman, Neja Petrovič, Teo Ankovič, Teodora Milenković, Zoja Štern, Žana Papež, David Ferš, Žiga Grobelnik.

Sicer pa so tudi drugi učenci pripravili odlične izdelke, nekateri celo na videoposnetkih.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

Po prihodu učencev prvega triletja v šolo so bili učitelji pred težko nalogo, kako med njimi ohranjati razdaljo, skrbeti za higieno in razkuževanje, a tudi to je z dobro voljo (s)teklo kot po maslu. Učenci so bili disciplinirani, držali so se dogovorov, učitelji so pouk izvajali na svežem zraku in poskrbeli za nemoten potek pouka.

Učilnica v naravi je postala drugi dom učencev kot nekoč Cankarjeva enajsta šola pod mostom, pri čemer je slednji (dodatne) življenjske izkušnje pridobival skozi igro in norčije, framski otroci pa igro združujejo z gubanjem možgančkov, posledica pa so izjemni izdelki in prasketanje novih idej.

OSNOVNA ŠOLA FRAM FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

Domiselni prvošolčki so si s svojo učiteljico v učilnici celo izdelali svoje hiške – tako so bili skupaj, a hkrati narazen, vsak v svojem 'domovanju'.

Njihova domiselnost ne pozna meja, ustvarjalni so bili na vseh področjih, še posebej na naravoslovnem, saj so v času preživljanja ur na prostem odkrivali šoli bližnje koticke in jih izkoristili tako za sproščanje kot učenje.

Ruševine framskega gradu so prišle prav za plezalno steno, travnik pa je ponujal nešteto možnosti za botanično raziskovanje, iz katerega se je porodila celo ideja o izdelavi parfuma: nabereš različne dišavnice in ostale rastline, jih streš v terilniku, dodaš nekaj vode in kamenčkov, ponoviš postopek, dodatno razredčiš z vodo in naravno razpršilo za odganjanje neprijetnih vonjav je pri roki.

S pravim tiskarskim odtisom nabranih zeli pa so si okrasili lične vrečke, ki se sedaj dičijo z rastlinskimi sličicami.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Maj, 2020

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

ERASMUS+
OVERCOME

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EVROTRIBUNA: MEDNARODNI PROJEKTI OSNOVNE ŠOLE FRAM

Čeprav se je naš mednarodni projekt za trenutek ustavil, pa je dodatno delo kljub temu teklo. Tako smo v 'medčasu' za Radio Maribor posneli zanimivo oddajo o različnih projektih, s katerimi popestrimo naš šolski vsakdanjik in predpisani kurikulum. Snovalec oddaje, Stane Kocutar, je pred mikrofonom povabil mentorico nekaterih projektov, Simono Napast, o svojih mednarodnih izkušnjah pa so spregovorile devetošolke Nuša Ačko, Neli Lunežnik in Aleksandra Anastasova.

Posnetek lahko poslušate na povezavi:

<https://4d.rtvsllo.si/arhiv/radijskatribuna/174695910?fbclid=IwARoTeVxfHXGmhUOoojR2Z1YCDXhGodx6dYUPNLCILJRE9FNra-yvFuGqsa4>

OSNOVNA ŠOLA FRAM FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

POPESTRIMO ŠOLO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Dejavnosti projekta so otroške možgane popeljale na pašo. Z jogo na daljavo so se ob zadržanju vose s poglobljenim dihanjem sprostiti, pozdravljali so sonce, se zvijali v preste in preizkušali vse mogoče asane. In po takšnem stanju so bili več kot pripravljeni na izvajanje znanstvenih poskusov, katerim je ponovno sledila sprostitiv z različnimi družabnimi igrami, za katere so si pripomočke najprej morali izdelati

sami ali so jih poiskali v naravi (metanje obročev, ristanc, kamenčkanje, ime, priimek, žival, roka-noga). K sproščanju in kreativnosti je vsekakor sodilo tudi preizkušanje različnih receptov. Verjamem, da je večino najbolj pritegnil domači čips iz pečice. Tisti, ki pa v kuhinji niso najbolj veščji, so namesto kuhinje v roke vzeli dobro čtivo in ob obilici prebranih del zagotovo dobili ideje za sestavo pravilne kocke.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

POZDRAV IZ SARAJEVA

PRAZNIK DELA

Mednarodni praznik dela praznujejo ljudje po svetu že od leta 1890. 1. maj pomeni simbol solidarnosti vseh delavcev in spomin na dogodke v začetku maja 1886 v Chicagu. Na demonstracijah so delavci zahtevali 8-urni delavnik. Ob posredovanju policije je bilo ubitih več ljudi. V Sloveniji ta praznik obeležujemo od leta 1896. Vselej se je začel z budnico delavske godbe, kateri je sledil slavnostni sprevod lepo oblečenih delavcev, ki so se s sorodniki in prijatelji odpravili na bližnji hrib in v gozd. Vsi so v gumbnicah nosili rdeče nageljne in prvomajske značke. Ob tem prazniku so postavljali mlaje, simbole svobode, na bližnjih hribih pa kurili kresove in nosili zastave. Večina teh običajev se je ohranila vse do danes.

Letošnje leto je praznovanje potekalo drugače. Ostali smo doma, budnici smo prisluhnili preko medijev ali je njen zvok do nas priplaval iz bližnjega gasilskega doma ali s sosedovega balkona. Upamo, da je slovenska zastava vihrala pri vsaki hiši, kresovi pa so tokrat goreli le v naših srcih.

OSVOBOJENO SARAJEVO - 2. MAJA PRED 28. LETI

Ko so pripadniki JLA in paravojaških srbskih enot želeli prevzeti zgradbo bosanskega predsedstva na Skenderiji, so se Sarajlije (prebivalci Sarajeva) zoperstavile padajočim granatam, strelom iz avtomatskega orožja, bližajočim se tankom in oklepnim vozilom. Osvoboditve Sarajeva jim ni preprečil niti požig pošte, ko so ostali odrezani od sveta, brez telekominikacijskih linij, brez vode, elektrike, celo brez predsednika Izetbegovića, ki so ga zajeli na letališču. Zmagala je srčnost in gorečnost prebivalstva, ki sta po več letih morije doprinesli k svobodi. Na žalost pa po tolikih letih bratomorne vojne veliko bosanskih ran še vedno ni zaceljenih.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

9. MAJ – DAN EVROPE

Na dan Evrope, 9. maja, praznujemo mir in enotnost v Evropi. Ta dan obeležujemo obletnico zgodovinsko pomembne Schumanove deklaracije. Francoski zunanji minister Robert Schuman je v govoru v Parizu leta 1950 predlagal novo obliko političnega sodelovanja v Evropi, ki bi zagotavljala trajni mir med narodi Evrope. Zavzel se je za oblikovanje evropske institucije, ki bi skrbel za skupno upravljanje industrije premoga in jekla. Pogodbo o ustanovitvi takšne institucije so podpisali naslednje leto. Schumanov predlog šteje za začetek povezovanja držav v Evropsko unijo.

(Vir: https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/europe-day_sl)

UMETNIKU V SPOMIN

10. maja je minilo 144 let od rojstva Ivana Cankarja, slovenskega pisatelja, esejista, dramatika in pesnika, ki je s svojimi deli še vedno zelo aktualen. Letošnji maturanti so se posvečali njegovi dramatici in jo vzporejali s trenutnim družbeno-političnim dogajanjem. Na povezavi https://4d.rtvsllo.si/arhiv/dokumentarni-filmi-in-oddaje-kulturno-umetniskiprogram/174581958?fbclid=IwAR1XVYLKKyEKj4BE78Bj_QM1wKGrakzm1lSKWzZiemfuLb5OTU4ybOCa gHg si lahko ogledate dokumentarec o tem velikem literarnem ustvarjalcu.

MEDNARODNI DAN ČEBEL

Pobuda za razglasitev svetovnega dneva čebel je prišla prav iz Slovenije, izbran pa je bil datum rojstva (20. maj) velikega poznavalca čebel iz 18. stoletja, Antona Janše, ki je bil prvi čebelarški učitelj na dvoru habsburške cesarice Marije Terezije.

Čebele imajo v naravi pomembno vlogo, tudi za obstoj človeštva. V Sloveniji se njihovega izjemnega poslanstva ljudje dobro zavedajo, zato je čebelarstvo močno zasidrano v slovensko tradicijo. Cvetoči travniki in gozdovi so

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

domovanje kranjske sivke, avtohtone slovenske podvrste čebele. Odlikujejo jo lastnosti, kot so krotkost, delavnost, skromnost in odličen smisel za orientacijo.

(Vir: <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/praznujte-z-nami-svetovni-dan-cebel>)

Vsak posameznik lahko prispeva k ohranjanju čebel in drugih opraševalcev:

- Na balkonih, terasah in vrtovih v okrasne namene zasejmo medovite cvetlice.
- Med in ostale čebelje pridelke kupimo pri najbližjem lokalnem čebelarju.
- Ozaveščajmo otroke in mladostnike o pomenu čebel in izrazimo podporo čebelarjem.
- Na balkonu, terasi ali vrtu postavimo svoje gnezdišče za čebele – lahko ga naredimo sami ali ga kupimo v trgovinah z opremo za hišo in dom.
- Ohranimo stare travnike z večjo pestrostjo rastlin in sejmo medonosne rastline.
- Na travnikih kosimo cvetoče rastline šele po njihovem cvetenju.
- Odstopimo primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitev čebel, saj bodo tako imele ustrezno pašo, naše rastline pa bodo oprašene in bodo tako bolje obrodile.
- Če je res potrebno, uporabljajmo čebelam neškodljive pesticide in škropimo v nevetrovnem vremenu zgodaj zjutraj ali pozno zvečer, ko se čebele umaknejo s cvetov.
- Cvetoče rastline v sadovnjakih in vinogradih mulčimo pred škropljenjem s pesticidi, da po škropljenju ne privabljajo čebel. (Vir: <https://worldbeeday.org/si/praznujmo-dan-cebel.html>)

Maša Garić, ki je bila v sklopu projekta Prijateljstvo prek meja povezana z našo šolo in učenko Zalo Grafenauer, je v poklon čebelam spekla medeno torto, s katero so se posladkali v Slovenskem društvu Cankar. Še bolj pa se je tem marljivim žuželkam in predvsem Sloveniji poklonil švicarski filmski režiser, pisatelj, publicist in čebelar Markus Imhoof, ko je izjavil: "Če bi bil čebela, bi najraje živel v Sloveniji."

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS

Maj, 2020

ŠINKOVČEVI DNEVI POEZIJE 2020

Šinkovčevi dnevi poezije (ŠDP) želijo spodbuditi pesniško ustvarjalnost, izmenjavo pesniških veščin, literarna druženja ter srečevanje različnih generacij. Posvečeni so pesniku Črtomiru Šinkovcu (1914-1983), rojenemu na Vojskem nad Idrijo, ki je bil zgleden primer zavednega primorskega literarnega ustvarjalca, a v zgodovini nekoliko nepravilno zapostavljen literat.

DAN MLADOSTI

Dan mladosti je bil v času Socialistične federativne republike Jugoslavije praznik jugoslovanske mladine. Obeleževal se je 25. maja, na dan, ko se je praznoval rojstni dan predsednika države Josipa Broza Tita (v resnici rojenega 7. maja).

Glavni simbol praznika je bila štafeta mladosti oz. Titova štafeta, ki je vsako leto svojo pot pričela v drugem mestu in kak mesec in pol potovala skozi vse jugoslovanske republike ter 25. maja pristala v Beogradu, glavnem mestu SFRJ. Predaja štafete je bila prireditev, v kateri je sodelovalo več tisoč mladih iz vse Jugoslavije. Eden od njih je na koncu štafeto predal Titu in mu izrekel voščilo za rojstni dan. Ta svečani dogodek se je prenašal tudi po televiziji.

Na ta dan so potekale razne športne prireditve in proslave v šolah, mladi iz vrst pionirjev pa so bili sprejeti v Zvezo komunistične mladine Jugoslavije. Vse je potekalo pod sloganom bratstva in enotnosti, ki je povezoval različne narodnosti znotraj Jugoslavije.

(Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Dan_mladosti?fbclid=IwAR3dj8iFcYmogrwoQ6eEDgoqkdzMPI_o6zriJPR67Xylj2_hMfh1hzPCoKY)

KNJIŽNI KOTIČEK

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE

Dnevi 27.-31. maj so bili posvečeni knjigi, a le z virtualnim ogledom vsebin. Na strani <https://www.dneviknjige.si/?fbclid=IwARoG6o77fQmXHoCQAd-r-chNjxDzaGYpcC3bJG-3LuZBtP9pRwgs2zcWio> smo si lahko prebrali aktualne ponudbe različnih založnikov, se seznanili s knjižnimi novostmi in se podali na literarna popotovanja, prisostvovali virtualnim okroglim mizam ali prisluhnili večernim branjem.

AKTUALNO

Ministrstvo za zunanje zadeve je podprlo pobudo društva Heraldica Slovenica, ki je oblikovalo zastavo s simboličnim prikazom upanja, ki združuje vse ljudi: zmaga zdravstva nad COVID-19 - Asklepijeva palica, ki se vzpenja nad prevrnjeno in premagano krono (lat. corona).

(Vir: http://www.heraldicaslovenica.si/protikoroni.php?fbclid=IwAR2qIvi8wtM6qjfgRH_ajsKxYNof2JEY8ICENbfcpxFmXufjMHn63tPIJZA)

Izdaja OŠ Fram, Turnerjeva ulica 120, Fram

Urednice: Valentina Gselman, Simona Napast, Jelka Bojc

Zbral in uredil: uredniški odbor

Prispevke so pripravili: JELKA BOJC, VALENTINA GSELMAN, SIMONA NAPAST, MATEJA KREGAR, DORA OŽVALD, JASMINA PETELINŠEK, JOŽICA RAVŠ, TJAŠA ŠUC VISENJAK